

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9253
Tarih : 21.11.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Veteriner hekimlerin zam ve tazminatlarına ilişkin hak kayıplarının giderilmesi amacıyla hazırlanan 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ve Diğer Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederiz.

Sezai Temelli

DEM Parti Grup Başkanvekili

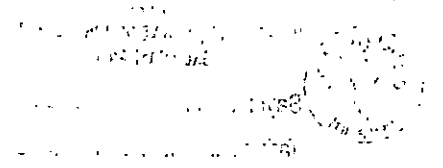
Muş Milletvekili

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 22-11-2024	Esas No: 2/2707

T B M M KATILIM AKTİ KURULU AR BSK LİGİ
21 Kasım 2024
No: 1

T B M M GENEL EVRAK
21 Kasım 2024
No: 1534693

GENEL GEREKÇE

Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenleyen ve halen yürürlükte bulunan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36 ıncı maddesinde, bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları belirlenmiş olup, veteriner hekimler sağlık hizmetleri sınıfı çalışanları arasında yer almaktadır.

Kamuda çalışan veteriner hekimler Tarım ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı gibi bakanlıkların merkez ve taşra teşkilatlarının yanı sıra belediyelerde de çalışabilmektedirler. Emeklilik hakkını elde ettiklerinde diğer sağlık hizmetleri sınıfı personel gibi veteriner hekimler de 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre emekli olmakta ve bu kanuna göre emekli maaşı almaktadırlar. Kendi hesabına çalışan, muayenehanesi olan, veteriner hekimler BAĞ-KUR şemsiyesi altında, özel sektörde çalışan veteriner hekimler ise SGK şemsiyesi altında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre emekli olmakta ve bu kanuna göre emekli maaşı almaktadırlar.

657 sayılı kanuna göre, dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı ile benzeri sağlık bilimleri mezunları (Hayvan sağlığı dahil) biyolog unvanına sahip akademik personel giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunan derece ve kademelerden hizmete alınırlar. 657 sayılı kanunda sağlık hizmetleri sınıfı içerisinde mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ifadesi yer almaktadır.

657 sayılı Kanunun 152. maddesi birinci ve ikinci fıkralarında devlet memurlarına verilen zam ve tazminatların belirlenmesinde; eğitim süreleri, görev güçlüğü, hayat ve sağlık tehlikesi, görev yerinin özelliği ve görevin önem ve niteliği gibi özellikler sayılmış ve tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim ile 4 yıl ve üzeri eğitim süresine sahip sağlık hizmetleri çalışanları bu kapsamda birlikte yer almışlardır. Ancak tabipler, diş tabipleri ve eczacılar Kanun Hükmünde Kararnameler, Bakanlar Kurulu Kararları ve 657 sayılı Kanun ve kararlarda farklı zamanlarda yapılan değişikliklerle ilave hak ve kazanımlar elde ederlerken veteriner hekimler sahipsiz kalmış, mevcut haklarını dahi kaybetmiş, sağlık hizmetleri çalışanları dışında tutulmuştur.

Emekli maaşı uygulaması, 2018 yılına kadar, Sağlık Hizmetleri Sınıfındaki Tabip, Diş Tabibi, Veteriner Hekim ve Eczacıların tamamına aynı şekilde uygulanmıştır. Sağlık çalışanlarına yönelik olarak 2018 yılında yapılan kanun değişikliğiyle 7146 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine Ek 84 üncü madde eklenmiştir. Bu maddeyle tabip ve diş tabiplerine ilave emekli ödemesi getirilirken veteriner hekimler kapsam dışında tutulmuş bunun sonucunda ise sağlık hizmetleri sınıfında yer alan veteriner hekimler ile tabipler ve diş tabipleri 4C (Emekli Sandığı) statüsünde emekli aylıkları arasında büyük maaş farkları oluşmuş, veteriner hekimler haksız yere mağdur edilmişlerdir. Sonuç itibarıyla sağlık hizmetleri sınıfında kamudan emekli tabip, diş tabibi ve veteriner hekimler söz konusu kanun değişikliğinden önce aynı maaşı

alirlarken kanun değişikliğinde ilave emekli 6demesinin veteriner hekimlere verilmemesi nedeniyle veteriner hekimler %43 oranında daha az emekli maaşı almaya başlamışlardır. Yine, 15 Ocak 2023 tarihinde y6r6rl6ęe giren “3600 Ek G6sterge” uygulamasından; 6ęretmenler, t6m sağlık hizmetleri sınıfı 6alışanları, polisler ve din g6revlileri yararlanmışlardır. Veteriner sağlık teknikerleri ve teknisyenleri de t6m sağlık hizmetleri sınıfı 6alışanı kapsamında değerlendirildiklerinden bu haktan yararlanmışlardır. Veteriner sağlık teknikerleri ve teknisyenlerine “3600 Ek G6sterge” verilmesi neticesinde emekli veteriner sağlık teknikerleri ile teknisyenlerinin maaşları veteriner hekim maaşları aynı d6zeye gelmiş, aralarındaki maaş farkı bozulmuş, hatta bazı veteriner hekimler daha az emekli maaşı almaya başlamışlardır.

S6z konusu d6zenlemelerle, emekli veteriner hekimler gibi makam tazminatı 66denmesine hak kazanan veteriner hekim k6kenli (Kurum/Enstit6 M6d6r6, İl M6d6r6, Daire Başkanı, Genel M6d6r Yardımcısı, Genel M6d6r, M6steşar Yardımcısı ve M6steşar vb) kamu emeklileri i6in de ek g6sterge durumlarına g6re maaş farkı bozulmuş ve mağduriyet oluşmuştur. Tabip ve diş tabiplerinin alt 6alışma gruplarından olan hemşire ve sağlık teknikerleri gibi meslek gruplarına verilen ilave 6deme kapsamında emekli maaşı farkı oluşmamıştır.

Veteriner hekimler, salgın, bulaşıcı ve paraziter hayvan hastalıkları ile m6cadele kapsamında fiili hizmet zammı verilmesi gereken riskli 6alışma alanları olan meslek kapsamında değerlendirilmektedir. Bu alanlarda g6rev yapan veteriner sağlık 6alışanlarına, 1949 yılından 2006 yılına kadar, her yıl i6in 60 g6n s6reli “fiili hizmet zammı” verilmiştir. Anayasanın eşitlik ilkesine aykırılık gerek6esiyle insan sağlığı 6alışanlarına da fiili hizmet zammı verilmiştir. Ancak veteriner hekimlere bu d6zenlemede yer verilmemiş, 2006 yılına kadar bu haktan yararlanan veteriner sağlık 6alışanlarına “fiili hizmet zammı” verilmemesi sonucu, mağduriyet doğmuştur. Sağlık hizmetleri sınıfı i6erisinde birlikteliğin yeniden sağlanması ve tek sağlık yaklaşımıyla insan, hayvan ve 6evre sağlığında b6t6nc6l bakışın tesis edilmesi i6in veteriner sağlık 6alışanlarına da fiili hizmet zammı verilmesi i6in kanuni d6zenleme yapılmalıdır.

Aynı sosyal g6venlik sistemi i6inde bulunan, aynı sosyal risklere karşı asgari 66l6de g6vence altına alınan ve aynı kurallara bağlanan sigortalıların yasanın 66ng6rd6ę6 haklardan aynı esaslara g6re yararlandırılmaları Anayasanın eşitlik ilkesinin gerek6idir.

Bu kapsamda, veteriner hekimlerin yukarıda ifade edilen hak talepleri, Anayasa’nın 2. ve 60. maddeleri uyarınca “Devlet6e, sosyal g6venliğin ve sosyal adaletin sağlanması elverişli ortamın sağlanması ve bu anlamda sosyal g6venlik alanında getirilecek bir haktan, aynı sosyal g6venlik kurumu i6inde yer alan ve temelde birbirine yakın konumda bulunan t6m sigortalıların “dengeli ve mak6l” 66l66ler i6inde yararlanmalarını sağlayan d6zenlemelerin ger6ekleştirilmesi (AYM- 2006/111-2006/112 Kararı gerek6esi) sosyal hukuk devletinin g6revevidir.

Beş yıllık y6ksek lisans mezunu olan, mesleğini icra ederken iki y6zden fazla zoonoz hastalığa maruz kalan, salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıklarla m6cadele ederek toplumu iki y6zden fazla zoonoz hastalığa karşı koruyan, mevsime ve yol zorluklarına bakmaksızın

mesleğini icra etmek için en ücra köylere kilometrelerce yol giderek hastaya ulaşan, saat mefhumu bulunmayan, zorlu ahır ortamlarına ve hayvan travmalarına maruz kalan, hayvansal gıda güvenliği ve güvencesinin teminatı olan, görev şehidi edilen, “Turkovac” aşısını bulan, Covid-19 pandemisinde filyasyon ekiplerinde fiilen yer alan veteriner hekimler ve uzman veteriner hekimlerin özlük hakları eşit ve benzer işler yapan diğer sağlık hizmetleri çalışanları göz önünde tutularak yeniden düzenlenmelidir.

657 sayılı Kanun kapsamında sağlık hizmetleri sınıfında yer alan veteriner hekimlerin ve uzman veteriner hekimlerin özel hizmet tazminatlarının, ek ödeme oranlarının ve iş güclüğü zam oranlarının 5 yıllık öğrenim görmüş sağlık hizmetleri çalışanlarıyla eşit ve benzer olacak şekilde mevcut mevzuatlarda düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir. Uzman Veteriner Hekim unvanı, mevcut mevzuatlarda, diğer sağlık hizmetleri çalışanları unvan sıralamaları arasında ve eşit özlük haklarıyla beraber yer almalıdır. AYM Kararı (2006/111-2006/112) ile ellerinden alınan 60 günlük fiili hizmet süresi zammının yeniden verilmesi ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu Ek Madde 84’e veteriner hekimlerin de dahil edilmesi anayasanın eşitlik ilkesinin gereğidir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu Ek Madde 84 (Ek: 26/7/2018-7146/4 md.) ile tabipler ile dış hekimlerinin kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylıklarına ilave ödeme hakkı verilirken yine veteriner hekimler kapsam dışı bırakılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu gibi kanunlar gereği sağlık hizmetleri sınıfında bulunan veteriner hekimlerin ve eczacıların, aynı sınıfta yer alan tabip ve dış hekimlerinin emekli, adi malullük veya vazife malullüğü özlük haklarından yararlanmalarının sağlanması eşitlik ilkesi gereği ve sosyal hukuk devletinin görevidir.

MADDE 2- Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (KHK 666)'nin Ek Ödeme Oranlarını belirleyen I Sayılı Cetvelinde veteriner hekimler, aynı sınıfta yer alan ve aynı eğitim süresine (5 yıl) sahip olan diğer sağlık hizmetleri sınıfında bulunan (Dış Hekimleri ve Eczacılar) meslek gruplarına ait ek ödeme oranlarının altında bir oranda kalmış, Uzman Veteriner Hekimlere ait bir ek ödeme oranı ise bulunmamaktadır. Dış Hekimleri için ek ödeme oranı 185, Uzman Eczacılar (Ek: 6/11/2014-6566/5 md.) için ek ödeme oranı 185, Veteriner Hekimler için ek ödeme oranı 165, Uzman Veteriner Hekim için ise ek ödeme oranı bulunmamaktadır.

7. Toplu sözleşme sonucunda ise dış hekimleri ve eczacıların ek ödeme oranları 197 olurken veteriner hekimler 185 olmuştur. Aynı sosyal güvenlik sistemi içinde bulunan, aynı sosyal risklere karşı asgari ölçüde güvence altına alınan ve aynı kurallara bağlanan sigortalıların yasanın öngördüğü haklardan aynı esaslara göre yararlandırılmaları Anayasanın eşitlik ilkesinin gereğidir ve veteriner hekimlerin ve uzman veteriner hekimlerin hakkıdır.

MADDE 3- 657 sayılı Kanun'da veteriner hekimler için %145 olarak belirlenmiş olan Özel Hizmet Tazminatı, 2006/10344 sayılı BKK II sayılı cetvelinde (kadro ve derecelerine göre) % 135-130 'a düşürülmüş, % 145 lik oran ise 657 sayılı Kanun'da bulunmayan uzman veteriner hekimlere verilmiştir. 657 sayılı Kanun ile veteriner hekimlerin hakkı olan % 145 lik bu orandan veteriner hekimler mahrum bırakılmış, uzman veteriner hekimlerin ise herhangi bir hak kazancı olmamıştır. Bu yüzden gerek veteriner hekimlerin gerekse de uzman veteriner hekimlerin özel hizmet tazminatlarının 5 yıllık öğrenim gören sağlık hizmetleri çalışanlarıyla eş tutularak yeniden düzenlenmesi anayasanın eşitlik ilkesinin gereğidir.

657 sayılı Kanun'un 152 inci madde ikinci paragrafında bulunan Özel Hizmet Tazminatlarının bulunduğu kısımda sadece tabipler için "eğitim görevlisi, başasistanlık görevini yapanlar ile uzman olanlar" için özel hizmet tazminat oranları bulunurken 5 yıllık öğrenim görmüş olanlara (dış hekimi, veteriner hekim, eczacı) ilişkin "eğitim görevlisi,

başasistanlık görevini yapanlar ile uzman olanlar”ın özel hizmet tazminat oranları bulunmamaktadır. Beş yıllık öğrenim gören sağlık hizmetleri çalışanları için “eğitim görevlisi, başasistanlık görevini yapanlar ile uzman olanlar”ın özel hizmet tazminat oranlarının belirlenerek 657 sayılı Kanunun 152 inci maddesinde yer alması anayasanın eşitlik ilkesi gereğidir.

MADDE 4- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 58 inci maddesi “Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu” ile ilgili olup Kurul üyeleri arasında “Türk Veteriner Hekimleri Birliği” bulunmamaktadır. Oysa Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’nun 2 inci ve 3 üncü maddelerinde Sağlık Bakanlığının görevleri sayılmakta ve bu görevleri ifa ve müesseseleri idare etmek üzere tabipler, baytarlar, eczacılar, sair sıhhi ve idari memurlar görevlendirilmiş, “baytarlar” ifadesi ile veteriner hekimler kastedilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 36 ıncı maddesinde, bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları belirlenmiş olup, veteriner hekimler sağlık hizmetleri sınıfı çalışanları arasında yer almaktadır. Ayrıca; “6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği İle Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun”, “5199 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”, “5393 sayılı Belediye Kanunu” gibi kanunlarda gıda güvenliği, çevre sağlığı gibi alanlar ile insan ve hayvanların ortak hastalıkları olan zoonoz hastalıkların tespiti, önlenmesi ve mücadelesi gibi alanlarda görev yapan veteriner hekimlerin “Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu” üyeleri arasında yer alması yukarıda belirtilen Kanunlar gereğidir.

MADDE 5- Veteriner hekimlerin 74 yıl boyunca almış oldukları 60 günlük fiili hizmet süresi zammı Anayasa Mahkemesi’nin 2006/111 esas ve 2006/112 sayılı ve 15.12.2006 günlü Karar’ı ile iptal edilmiş, doktor ve diğer sağlık personelinin de benzer tehlikelerle yüz yüze bir çalışma yaşamı sürdürdükleri gerekçe olarak gösterilmiştir. Ancak, 03/08/2018 tarihli ve 30498 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “7146 sayılı Askerlik Kanunu İle Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 11 inci maddesi ile sağlık meslek mensubu sayılan ve insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışanlara 60 gün fiilî hizmet süresi zammı verilir” ibaresi eklenerek insan sağlığına ilişkin işler yapan meslek grupları fiili hizmet tazminatı almaya hak kazanmıştır. Fakat veteriner hekimler kapsam dışında bırakılmışlardır. Anayasa Mahkemesi’nin 15.12.2006 günlü Karar’ı gereği 60 günlük fiili hizmet süresi zammının veteriner hekimlere yeniden verilmesi sosyal hukuk devletinin görevi anyasanın eşitlik ilkesinin gereğidir.

MADDE 6- Yürürlük maddesidir.

MADDE 7- Yürütme maddesidir.

**5434 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU VE DİĞER
BAZI KANUNLAR İLE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu Ek-84 üncü maddesi birinci fıkrasında geçen “tabip veya dış tabibi” ile “tabip ve dış tabiplerinden” ibarelerine “veteriner hekim” ibaresi eklenmiştir. “Bu Kanuna göre tabip veya dış tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve dış tabiplerinden” ifadesi “Bu Kanuna göre tabip, dış tabibi ve veteriner hekim kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olan tabip, dış tabibi ve veteriner hekimlerinden” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Ek Ödeme Oranlarını belirleyen (I) sayılı cetvelinin “A- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Alanlar” kısmının “3- Kadroları Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında yer alan personel” bölümünün (ç) sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Veteriner hekim kadrolarında bulunanlardan;

1) 1-2 dereceden aylık alanlar 197

2) 3-4 dereceden aylık alanlar 187

3) Diğer derecelerden aylık alanlar 177

4)-Uzman veteriner hekim kadrolarında bulunanlara 10 puan eklenir.”

MADDE 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 152 inci madde ikinci paragrafı “A - Özel Hizmet Tazminatı” kısmı (b) sırası ikinci satırı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı sıraya üç ve dördüncü satırlar eklenmiş, diğer satırlar sırasına göre teselsül ettirilmiştir.

“2. Beş yıllık süreli yükseköğrenim veren okul mezunlarından eğitim görevlisi, başasistanlık veya uzman olanlar için % 200 üne,

3. Beş yıl süreli yükseköğrenim veren okul mezunları için % 190 ına,

4. Dört yıl süreli yükseköğrenim veren okul mezunları için % 180 ine,”

MADDE 4- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 58 inci maddesi birinci fıkrasına Türk Tabipler Birliği’nden sonra gelmek üzere “Türk Veteriner Hekimleri Birliği” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun 21 inci sırasına “salgın, bulaşıcı, paraziter hayvan hastalıkları ile mücadele işleri” “9/3/1954 tarihli ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun ile 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında halk sağlığı, hayvan sağlığı, hayvan hastalık teşhis ve tedavisi ile hayvan ıslahı ve refahı hizmetlerinde çalışanlara 60 gün fiili hizmet süresi zammı verilir” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.